

Ye Ju Alué Apeli Napu Nujubá Osele Páulo Alué Ralámuli Napu Tesalónika Ejperégame Nílige

Kuira suwábaga 'emi ralámuli Tesalónika ejperégame napu ekí Onorúgame oyérame ju.

¹ Ne Páulo náoli ye ra'íchali, Silasi 'lige Timoteo jena mochí ne 'yuga. Náoli ne 'emi ralámuli napu Tesalónika anilichi we'ká riógachi napuíme ju Onorúgame ra'ichálila benimea, 'emi ralámuli napu 'we 'la oyérame ju Onorúgame ramué O'nola 'lige Wa'lula Esukristo. ² 'We najkiá napurigá O'nó Onorúgame 'lige Wa'lula Esukristo 'we 'la semáriga gu'írimala 'emi napurigá 'la bi'lepi 'nata mochímala.

Jena ruwimela Páulo ruwíligo 'we anáchame níligo alué ralámuli rekó chibi oliae cha nokame ralámulite

³ 'Emi Onorúgame oyérame napurigá ramué, ramueka senibí rawé cheliera 'yalía Onorúgame. Onorúgame 'we 'la gu'írame ju 'emi, alekeri cheliera 'yalía. Ye gu'írilite 'emi aminacho 'la oyérame ju Onorúgame, 'lige aminacho asíriga 'la ganili 'emi a'bopi. ⁴ Alekeri 'we ruyame ju churigá ka 'emi napu'lige ra'ichalia bilénami re'obachi 'we ganíliga. 'We ruyame ju 'we 'la anachio 'emi rekó 'we najátalia 'emi alué cha nokame ralámulite, 'lige 'we 'la anachio 'emi napu'lige 'we ená oliae 'emi alué cha nokame ralámulite. 'Émika tajsiné a'reme ju e'wá Onorúgame ra'ichálila. ⁵ Alarigá 'we 'la ma'chígime néré 'we 'la semáriga gu'írilio 'emi Onorúgamete, 'lige Onorúgame 'we a'lá gatéligo napurigá 'emi 'we a'lá sébali e'wímala.

Alekeri 'we a'lá ju Onorúgame a'rea napurigá resí nílimala 'emi.

⁶ Aminami aka 'we 'la júpaché gastigaria Onorúgame alué ralámuli napu 'we cha nokame ju 'emi 'yuga. ⁷ 'Lige 'we 'la júkuru a'kinana 'la gu'írisa Onorúgame suwábaga 'emi napu 'we resí nilia mochí jipe napurigá 'ma 'la tabilé resí nílamala. A'chigóriga gu'írisa 'la kékuruchigó ramué. Alarigá nejkúrimala Onorúgame i'libeko napu'lige uché nawá Esukristo we'ká santo ánjeli 'yuga 'pa rewagáchika napurigá 'ma 'la resíbopua ramué. Nawámala Esukristo 'pa rewagáchika na'írale. ⁸ Ralámuli gastigárimia nawámala alué tabilé Onorúgame oyérame, 'lige tabilé e'wame alué ra'íchali napu ruyame ju chieri ko alué Wa'lula Esusi. ⁹ Alué ralámuli gastigáriwili ju alué gastígote napu tabilé suwíbame nímalala, 'lige 'ma 'lúpua alué ralámuli 'mi mejká napu tabilé pe'tá nérélamala Onorúgame alemi nibilé Onorúgame a'walila. ¹⁰ Alarigá ikimela napu'lige alué Wa'lula Esukristo seba napurigá 'we 'la ganlíga etewa alué ralámulite napu oyérame ju Esukristo. 'Émika 'ma 'la oyérame ju alué ra'íchali napu ruyériga 'emi. Alekeri 'émika napuíka mochímili júkuru uché jaré oyérame 'yuga a'lige rawé napu'lige sébachi Esukristo.

¹¹ Alekeri ramué 'we tánilia Onorúgame napurigá Onorúgame a'walí 'yámala 'emi napurigá 'we a'lá sébali olámala napu najkí 'emi. Onorúgame 'sime ju ye 'nátili 'ya, 'lige 'la sébali olagá ye, Onorúgame 'we a'lá ganlíga etémala 'emi. ¹² Alarigá tánili ramué Onorúgame napurigá 'emi nímalala napurigá alué Wa'lula Esusi 'lige napurigá ralámuli 'we a'lá nirámala Esusi, 'lige alué Esusi 'we a'lá nirámala 'emi. Alarigá ikimela Onorúgame 'lige Wa'lula Esusi asíriga 'la sébali olámili ju 'emi 'yuga.

2

Jena ruwimela Páulo ruwíligo churigá ko alué cha 'sime rió

¹ Jena ruimé ne churigá nimio napu'lige uché nawachi Wa'lula Esukristo 'pa rewagáchika, 'lige aminami churigá napuípili ko ramué alé alué Esukristo 'yuga. ² Ramueka 'we tánalia 'emi napurigá tabilé guwana rujsúmala 'emi we'ká tábiri 'nátaga. 'We a'lá na'tawa bilé ralámuli anichi Onorúgame ra'íchali 'yáligo. 'Lige 'we a'lá na'tawa bilé ralámuli anichi ramué júligo bilé ra'íchali osiruga anigá 'ma ku sébiligo alué Wa'lula Esukristo jena wijchimoba. Tabilé majawa, nibilé bijchígiwa. Siné kachi bilénami osilichi ma'chínamala alanime ra'íchali. ³ Tabilé bijchígiwa, bajchá 'we a'lá rukiboa. Tabilé 'cho sébachi alaké rawé napu'lige nawámachi Wa'lula Esukristo, we'ká ralámuli sairámala Onorúgame, a'lige ma'chínamala alué rió napu 'yégame ju, alué rió napu juláwili ju injiérnochika Onorúgamete. ⁴ Alué rioka Onorúgame saíla ju, 'lige alueka tabilé nirámala napu ralámuli nirame ju. 'Ma re'obachi pachá alé mesa ilígichi nawámili ju 'lige aleka iligá Onorúgame korimela.

⁵ ¿Tacha nélá 'emi ne ye tábiri ruwichi ne 'emi si eyénaga? ⁶ 'Lige 'emi 'we 'la machí chonigá tabilé 'cho ma'chínimio alué rió chátiri 'yégame napusí 'ma sebasá raweli a'lige kulí ma'chínamala alué rió. ⁷ Alué rió chátiri 'yégame 'ma 'we 'la sébali 'nata ajtí churigá resí olamio ralámuli, pe rokáré napurigá 'mi chajkénami elawa alué napu ilí alemi ra'ama. ⁸ A'lige ma'chínamala alué rió napu ju 'we chátiri 'we 'yégame, alué Onorúgame saíla. 'Lige alué Wa'lula Esusi 'ma rekábamala alué 'yégame rió pe buchigá. Pe Esusi etega ra'ósiga ilígichi mukumela alué rió 'yégame. ⁹ Alué rioka sebámala 'we a'wágame napugiti Satanasi gu'ira asimémpá alué rió

a'walí 'ya. 'We a'wágame nímalá alué rió napu'lige seba jena. Asíríga wa'lú nílamala a'walí, e'karúgame nóchali nochámala napu ta'wesi ralámuli gainásaré. ¹⁰ Alué rió 'we inílame 'we 'la benélimala 'yéigá alué ralámuli napu tabilé bijhígile Onorúgame nila ra'íchali, alué napu tabilé nirame nile alué 'we 'la bijchiá ra'íchali napurigá 'la buyásimili nílige alé resítirichi. Alué ralámulika 'lé-gana injiérnochi simámala. ¹¹⁻¹² Alekeri Onorúgame elí alué ralámuli napurigá bijhígamala alué 'yéigali ra'íchali alué Remónisi ra'ichálila, napurigá alué ralámuli 'lé-gana injiérnochi simámala napu ekí tabilé 'la oyérale alué ra'íchali Onorúgame nila ra'íchali, alué ralámuli napu pe 'we ganílime ju alué chátiri tábiri nóchaga, tase 'la Onorúgame nila nóchali. Alueka tabilé machí resí nokigá jario.

Jena ruwimela Páulo ruwíligo Onorúgame repáligo napurigá 'la buyásawa alé resítirichi

¹³ 'Emi Onorúgame oyérame napurigá ramué, Onorúgame 'we galé 'emi, alueka 'we 'yasi 'nátaligame napurigá 'emi buyámala alé resítiri bowechi. 'Lige Onorúgame Alawala wanápale 'emi, 'lige 'émika 'we a'lá bijhígale alué bijhígili ra'íchali. Alekeri wa'lú cheliera 'yáwili ju Onorúgame. ¹⁴ Onorúgameka bo'né nila ra'íchalite bayele 'emi, alué ra'íchali napu ramué 'emi benírilia, napurigá narémala 'emi alué Wa'lula Esukristo a'walila.

¹⁵ 'Liko 'emi Onorúgame oyérame, tase guwana ru-júpua, 'lige tabilé we'kuawa alué ra'íchali napu ramué 'emi beníriru napuíka mochiga 'lige i'sínimi apélichí os-agá. ¹⁶ Alué Wa'lula Esukristo 'lige Onorúgame ramué O'nola 'we a'lá sébali olame ju. 'We galele ramué 'lige tabilé siné a'reme ju ramué oilaria. Alekeri 'la machiaa ramué buyawa alué tabilé a'lá bowechi. ¹⁷ Alekeri tani ne

Onorúgame 'lige Esukristo napurigá wa'lú a'walí 'yámala 'emi napurigá 'we a'lá sébali ma'chínamala suwábaga napu noká 'emi 'lige napu ra'icha 'emi.

3

Jena ruwimela Páulo najkió napurigá Esukristo ra'ichálila sebámala bochígimi

¹ Pe u'kabi ra'íchali ruimé ne. 'Emi Onorúgame oyérame napurigá ramué, jípeko najkí ne napurigá 'emi Onorúgame tánamala napurigá ramué gu'írimala, napurigá alué Wa'lula Esukristo ra'ichálila 'la yati sebámala bochígimi, 'lige napurigá 'la oyéramala ralámuli alué ra'íchali 'we 'la ganíliga, a'chigóriga napurigá oyérale 'emi. ² 'We 'la tániwa Onorúgame napurigá tabilé a'rémala napurigá resí olawa ramué alué cha nokame ralámulite. Pecha suwábaga ralámuli bijchígame kame Onorúgame nila ra'íchali napu ramué ruyá. ³ Alué Wa'lula Esukrístoka 'we a'lá sébali olame ju napu anime ju, 'wéchigo 'la bi'lepi 'nátili 'nátame kame, 'lige alueka 'we a'lá nejkúrimala napurigá 'la bi'lepi 'nátili 'nátaga járomala 'emi, 'lige 'we 'la nejkúrimala napurigá tabilé cha olawa 'emi alué cha nokame ralámulite. ⁴ 'Lige 'we a'lá machiaa ramué 'emi abichilubi 'la sébali olamio napu ramué nulalía. Wa'lula Esukristo nejí alué 'nátili. ⁵ Neka najkié napurigá alué Wa'lula Esukristo nejkúrimala na'tálíchi napurigá 'emi 'we 'la galémala ralámuli, a'chigóriga napurigá galeme ju Onorúgame suwábaga ralámuli, 'lige napurigá anachámala napurigá anáchale Kristo.

Jena ruwimela Páulo churigá nocháwilikó

⁶ 'Emi oyérame napurigá ramué, alué Wa'lula Esukristo nóchali 'ya ramué napurigá ramué 'emi tebúpua, alekeri nulelia ramué 'emi napurigá tabilé napuika e'yénamala

alué oyérame 'yuga napu 'we najsinákuli ju, napu tabilé sébali olame ju alué rejcholi napu ramué beníruru 'emi. ⁷ 'Emi a'boi 'we 'la machí churigá ejperélitiká 'emi níriga napurigá 'la a'chigóriga ejperélamala napurigá ramué. Ramueka tabilé najsinákuli neraga mochírigeturu napu'lige 'emi si mochiga, ⁸ 'lige tajsiné naretu alué go'ame napu 'emi 'yánili ramué. Ramueka rukuchégame nocháruturu 'lige abiena rukomi go'ame meka napurigá tabilé se'winá lámala 'emi. ⁹ Ramueka 'emi beníruga e'yénilituru, 'lige 'la nílige napurigá 'emi go'ame kónimala, nobi ramueka najkirú napurigá 'emi benimela nóchaga ramué etega. ¹⁰ Napu'lige 'emi 'yuga mochiga ramué ye rejcholi beníririgeturu: Bilé rió tabilé nochásaká tabilé go'meli júkuru. ¹¹ Ramueka akirú tabilé nocha mochigo jaré 'emi, pe nejkumega e'yéname kará. ¹² Alué Wa'lula Esukristo nóchali 'yale ramué napurigá 'emi repúpua, alekeri nulelia ramué alué ralámuli najsinákuli napurigá nochámala napurigá mémala go'ame.

¹³ 'Emi Onorúgame oyérame napurigá ramué, tabilé a'chigóriga niwa napurigá alué ralámuli najsinákuli, tase najsinawa 'la nóchali nóchaga. ¹⁴ Jaré ralámuli oyérame tabilé e'wásaká napu aní ye apeli napu ramué osirú. 'We 'la na'táwaká churigá ka alué rió, 'lige tase gompaniérola niwa alué rió napurigá alué rió 'la chijunámala. ¹⁵ Tabiléchigo saíla neraga etéwagó alué rió, 'we 'la ruyewa 'lina rejcholi napurigá Onorúgame oyérame neraga.

¹⁶ Najkí ne napurigá alué Wa'lula Esukristo 'we 'la gu'írimala 'emi senibí napurigá tabilé we'ká 'nátili na'támala 'emi 'lige napurigá 'la ganíliga ejperélamala 'emi.

¹⁷ Ne Páulo reparánili ne bo'né sekálate osigá ye jena

njubá enágame osilí. Nabí alarigá osame ju ne napu'lige náolia bilé ra'íchali.* ¹⁸ Neka najkíguru napurigá alué Wa'lula Esukrístote gu'íriwa 'emi senibí. Alarigá ju. Pe ikí kápá ye ra'íchali. Wa'lú cheliérabá.

---

* 3:17 Uché bilé rió osale ye osilí napu Páulo anele. Pe jénacho osale bo'né sekálate.

Onorúgame nila ra'íchali
 New Testament in Tarahumara, Western (MX:tac:Tarahumara,
 Western)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tarahumara, Western

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tarahumara Baja [tac], Mexico

Copyright Information

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tarahumara, Western

©Wycliffe Bible Translators, Inc. 2008

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 13 Jun 2022
5abd0d10-18f8-5f78-aab1-438647421555